

πολιτικὴν ἐξουσίαν· ἡ Κυβέρνησις δὲν ὀρίζει τὰ πιεστήριά της οὔτε δύναται νὰ διατάξῃ, ὅπως κρίνῃ εὐλογον, τὸ κτήμᾳ της ὅμως οἱ λεγόμενοι φιλελευθεροὶ ἔχουν ἀπόλυτον προνόμιον νὰ ἀπαγορεύουν, ὅταν θέλουν, καὶ ὅπως θέλουν, τὸν λόγον εἰς τοὺς πληρεξουσίους, καὶ μάλιστα νὰ μὴ τοὺς συγχωροῦν νὰ ἐξηγοῦν τὸ φρόνημά των, ὅταν δὲν συμφωνῇ μετὰ τὸ ἴδιόν των.

Φαίνεται μάλιστα, ὅτι οἱ συντάχται τῆς Ἀθηνᾶς εὐρήκων νέον μέτρον φρονημάτων πολιτικῶν καὶ χρονικῶ διαστήματος πάλαι ἐλαστικόν, καὶ τὸ ἐκτείνουν ἢ τὸ συστελλοῦν κατ' ἀρέσκειαν, ὅσον θέλουν. Σήμερον πολεμοῦν ἰσχυρογνωμόνως τὴν βασιλικὴν συνδρομὴν· αὐριον γίνονται θερμότετοι συνηγοροὶ τοῦ μεθαύριον, ἂν ὁμιλήσῃς ὀλίγα λεπτά διὰ νὰ ἐξηγήσῃς πάλαι χρέος τὸ φρόνημά σου, δογματίζουσιν (χάρις εἰς τὸ ἐλαστικώτατον μέτρον) ὅτι ἐνδεχόμενες τὴν συζήτησιν ὑπὲρ τῆς μίαν ὥραν.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ γλίγωρα μέλλουν νὰ κάμουν καὶ ἄλλας εὐρέσεις περιμεροτέρας· θέλουν ἐπινοήσῃ, παραδείγματος χάριν, πῶς νὰ γένουν βασιλικώτεροι ἀπὸ τὸν βασιλέα, κτλ. κτλ. Μόνον ἓνα πρᾶγμα δὲν θέλουν ἐφευρεῖ ποτε, τὸ νὰ κάμουν τὴν ἀλήθειαν ψεῦδος, ἢ τὸ ψεῦδος ἀλήθειαν. Τοῦτο τὸ ἤλπισαν πάντοτε, ἀλλὰ ματαίως.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας ἐλέγξαμεν τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἀπολύτου κόμματος εἰς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματέως πλαστογραφίαν. Ὅταν οἱ ἐξαιρέτως καὶ ὑπὲρ πάντα ἄλλον φιλελευθεροὶ καὶ φιλόνομοι ἐκεῖνοι ἄνδρες ἐτόλμησαν μετὰ ψυχὴν γαληναιάν καὶ γεῖρα ἀτάραχον τὸ τίμιον τοῦτο ἔργον, ὁ Γραμματεὺς ἔγραψε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως, σκοπὸν ἔχων νὰ δημοσιεύσῃ τὴν ἀλήθειαν. Τὸν ὑπεσχέθησαν νὰ κοινοποιήσουν ἐξηγήσεις ἀποχρώτας εἰς τὸ νὰ εὐχαριστήσουν τὴν ἀλήθειαν ταύτην, καὶ νὰ θεραπεύσουν τὴν γενομένην ἀσπίαν· ἀλλ' ἐπειδὴ καμμία ἐξήγησις δὲν ἐφάνη, καταχωροῦμεν αὐτὸ τὸ γράμμα, καὶ ἀφίνομεν τὸ κοινὸν νὰ κρίνῃ περὶ τῆς τιμιότητος τῶν ἔργων τοῦ σεμνοῦ κόμματος, τὸ ὅποιον μετὰ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὸ στόμα τολμᾷ, ὅσα οἱ νόμοι καταδικάζουν βαρύτατα.

«Κύριε Πρόεδρε,

«Πρὸ ἡμερῶν ἠναγκάσθην νὰ σᾶς κάμω προφορικῶς τὴν παρατήρησιν περὶ μιᾶς ἀταξίας ἢ παραδρομῆς εἰς ἐγγραφὸν ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ γραφεῖον τῆς συνελεύσεως. Ἡ προκήρυξις τῆς συνελεύσεως ἔφερε τὴν ὑπογραφὴν μου ὡς Ἀντιπροέδρου, ἐνῶ οὔτε ὑπέγραψα, οὔτε κατὰ τὸ ζ' ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τῶν συνεδριάσεων ἔπρεπε νὰ ὑπογράψω, διότι τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα φέρουσι μόνον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Προέδρου, καὶ τὴν προσυπογραφὴν τῶν γραμματέων, κατὰ τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ· τὸ δὲ περιέργον εἶναι, ὅτι εἰς τῶν Κυρίων παρόντων μ' ἔδωσε τὴν προκήρυξιν νὰ τὴν ὑπογράψω, ὅτι γνωρίζων τὸ χρέος μου ἠρνήθην τὴν ὑπογραφὴν μου, καὶ ὅτι ἡ ἀρνήσις αὕτη παρεξηγήθη καὶ ἀπεδόθη ἀπὸ τινος ὅχι εἰς τὴν γνώσιν τῶν χρεῶν μου, ἀλλ' εἰς τὴν γνώμην, τὴν ὁποίαν εἶχα, καὶ ἐλευθέρως ἐξέφρασα περὶ τῆς προκηρύξεως. Ἀλλ' ὅποιον καὶ ἂν εἶναι τὸ φρόνημα ἑνὸς ἐκάστου περὶ τῆς ἀρνήσεώς μου, δὲν ἠξεύρω, ποῦς ἔχει δικαίωμα νὰ θέτῃ τὴν ὑπογραφὴν μου, ὅπου δὲν τὴν ἔθεσα μόνος μου;

«Σήμερον πάλιν πρᾶττον μετὰ μεγίστην ἀπορίαν τὴν ὑπογραφὴν μου εἰς τὸ τρίτον ψήφισμα τῆς συνελεύσεως, ἐκλεθόμενον εἰς τὸν 30 ἀριθμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἐφημερίδος. Κάνεις τῶν πληρεξουσίων δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι τὴν 27 τοῦ λήγοντος, ὅτε ἐπροβλήθη, ἐνεκρίθη καὶ ἐξεδόθη τὸ ψήφισμα τοῦτο, δὲν εὐλόγηται παρὼν εἰς τὴν συνεδρίαν, καὶ δὲν ὑπέγραψα. Εἶναι

ἀληθές, ὅτι τὸ προμνημονευθὲν ζ' ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ λέγει, ὅτι τὰ ψήφισματα θέλουν ὑπογράφεσθαι ἀπὸ ὅλων τῶν πληρεξουσίων· ἀλλὰ δὲν ἐνόησε ποτὲ ὁ κανονισμὸς ὅτι ἡ ὑπογραφή εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τοὺς ἀπόντας, μὴδὲ λαβόντας καὶ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν. Καὶ τοῦτο πάλιν ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ διὰ μίαν στιγμὴν, ἔπρεπε πρῶτον νὰ προσκληθῶ νὰ ὑπογράψω, διότι τότε, ἂν ἡ ὑπογραφή μου ἤθελεν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, πρὶν τὴν δώσω, ἤθελεν ἐκθέσει ἐγγράφως τὴν γνώμην μου.

«Λυποῦμαι, Κύριε Πρόεδρε, διότι ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς διευθύνω τὴν παρούσαν ἀλλὰ δὲν δύναμαι καὶ νὰ σιωπήσω, βλέπων ὅτι ἕκαστος λαμβάνει τὸ δικαίωμα νὰ με ὑπογράψῃ, ὅπου δὲν εἶμαι ὑπογεγραμμένος. Ἡ αὕτη αἰτία με ὑποχρεώνει πρὸς τὸ παρὸν μὲν νὰ δημοσιεύσω τὴν παρούσαν, ἀκολουθῶς δὲ καὶ τὴν γνώμην μου περί τε τῆς προκηρύξεως, καὶ περί τινων ἀφορώντων τὸ Γ' ψήφισμα.

» Ὑποφαίνομαι κτλ.

» Ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 31 Ἰουλίου 1832.»

Α. Μαυροκορδάτος.

Εἰς τὸ 11 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τοῦ ὁ συντάκτης τοῦ Ἑλληνικοῦ Καθρέπτου ἀπονέμει εἰς ἡμᾶς τὸ εἰς τὸν 52 ἀριθμὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἄρθρον τοῦ Κυρίου Γ.

Χρεώσσομεν νὰ πληροφωρήσωμεν τὸν συντάκτην τῆς ἐφημερίδος ταύτης ὅτι, καθὼς καὶ ὅταν ἐκαινοποιήσαμεν τὰς περὶ Ἀμφιτῆ του μένου Διοικητικοῦ ιδέας μας, δὲν ἠθελήσαμεν νὰ τὸν βάλωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μαντεύσῃ τὸ νόμά μας, τοιοῦτοτρόπως ἠθέλωμεν πράξει καὶ τώρα, ἂν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον ἦτον ἰδικόν μας. Δὲν ἐννοοῦμεν μετὰ τοῦτο νὰ κατακρίνωμεν τὸ ἄρθρον τοῦ Κυρίου Γ., τὸ ὅποιον στηρίζεται εἰς λόγους ἀναντιρρήτους, πλὴν δὲν νομίζομεν δίκαιον νὰ ἰδιοποιώμεθα τὰλλότρια. Εἰς τὸν Κύριον Γ. ἀνήκει νὰ κάμῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰς παραλογίας τοῦ συντάκτου τοῦ Καθρέπτου· ἡμεῖς περιοριζόμεθα μόνον νὰ τὸν εἴπωμεν ὅτι, σεβόμενοι ὅχι πρόσωπα, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐλαλήσαμεν περὶ τοῦ Ἀμφισθέου τοῦ μένου Διοικητικοῦ ὅτι ἐκρίναμεν εὐλογον. Ο Κ. Ράλλης τότε εἶχεν ἐν ἐνεργείᾳ τὴν ἐφημερίδα του, πλὴν τίποτε δὲν ἐλάλησεν· ἂν τώρα νομίζῃ ὅτι ἔχει νὰ λαλήσῃ τι, ἅς τὸ κάμῃ, καὶ εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ τὸν ἀποκριθῶμεν. Δὲν μᾶς φαίνεται παράδοξον ἂν θεωρῇ προτιμότερα τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν· καὶ χωρὶς νὰ μᾶς τὸ εἴπῃ, πιστεύομεν, ὅτι μόνον τὰ πρόσωπα τὸν ὠφέλησαν, καὶ ὅχι ποτὲ ἡ ἀλήθεια.

Ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 23 Σεπτεμβρίου 1832.

Γ. Βέλλιος.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

(Ἐκ τῆς Γαλλικῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων.)

Ἐὰν ἤθελέ τις ἐξετάσει ἀπαθῶς πρὸς ποῖον σκόπελον ἐσυντρίβθησαν ταχέως ὅλα σχεδὸν αἱ μεγάλαι πολιτικαὶ μεταβολαί, ὅσαι ἐξετελέσθησαν εἰς τὴν ὑψηλίαν, καὶ διατί ἐπιχειρηθεῖσαι ὑπὸ αἰσιωτάτους οἰωνοὺς καὶ ἀπὸ εὐεπὴς λωτάτους καὶ χρηστοτάτους ἀνδρὸς κατεκρημνίσθησαν μετὰ τὴν ὁρμὴν εἰς τὴν ἀναρχίαν, καὶ παρέστησαν τόσας ἐγκληματικὰς σκηνὰς, ἡ ἱστορία εἶναι ἑτοιμος ν' ἀποκριθῇ. Ἡ παράβλεψις τοῦ μηδεν ἄγαν, καὶ ἡ διαβολὴ, ἰδοὺ τὰ αἷτια, διὰ τὰ ὅποια ἐμολύνθησαν καὶ ἀπωλέσθησαν αἱ μεταβολαί, τῶν ὁποίων ἡ καταγωγὴ καὶ τινεῖς ἦσαν καθαρωτάτη. Τὸ ἄγαν καὶ ἡ ὑπερβολὴ εἰς τὰς ἀρχάς· διότι πᾶσα ἀρχὴ ἀναλυομένη εἰς αἰτίαι, τὰς τελευταίας τῆς συνεπειᾶς ἀπὸ μίαν τυφλῶς ὁρμῶσαν καὶ ἀκαμπτον λογικὴν, φέρει κατ' εὐθείαν εἰς παραλογισμούς καὶ φρικτὰ ἀποτελέσματα. Ναι, μολονότι πιθανώτατον νὰ κατηγορηθῶμεν ἀπὸ

ΕΠΙΣΗΜΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

Αρ. 7.
Η ΕΠΙΤΟΝ ΕΚΚΛΗΣ. ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣ. ΕΚΠΑΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Πρὸς τὸν Κύριον Θεόκλητον Φαρμακίδην
Νά προοδεύωσιν ὁμαλότερον αἱ ἐργασίαι τῶν αὐτῶν
διδασκῶν, καὶ νά εὐκολυνθῇ ἐν ταύτῳ καὶ ὁ διοργανισμὸς
αὐτῶν ἐπὶ τὸ βελτίον, διατηρουμένης ἅμα καὶ τῆς εὐκοσμίας
αὐτῶν καὶ εὐταξίας, ἀναποφεύκτου σχεδὸν ἀνάγκης ἦτον ὁ
διορισμὸς ἐφόρου τῶν δημοσίων αὐτῶν καταστημάτων, ἔχοντος
τὴν ἀπαιτούμενην ἱκανότητα καὶ ζῆλον.

Τὸ χρέος τοῦτο ἀνατιθεμένη προσωρινῶς διὰ τοῦ παρόντος
ἡ Γραμματεία αὕτη εἰς τὸν πατριωτισμὸν σας, ἕως ὅτου
διορισθῇτε κατὰ συνέπειαν ἐπίτηδες διατάγματος, δὲν ἀμφι-
βάλλει, ἱερολογιῶντες Κύριε, ὅτι, ὡς ἔχων καὶ ἱκανότητα
φιρέγγυον καὶ προθυμίαν ἀνένδοτον, θέλετε πραγματοποιήσῃ
τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιστάσεως ταύτης, διεσθύνων ἐκάστοτε πρὸς
τὴν Γραμματείαν, ὅσα ἠθέλετε κρίνει συντείνοντα πρὸς βελτί-
ωσιν τῶν καταστημάτων τούτων, καὶ ἐπαγρυπνῶν εἰς τὴν ἀκρι-
βῆ ἐκπλήρωσιν τῶν εἰς τὸν ἐσωτερικὸν αὐτῶν κανονισμὸν ἀνα-
γομένων, καὶ τὴν εὐρυθμίαν τῶν μαθητευομένων ἐκπαίδευσιν.

Καὶ ἐπειδὴ συντελεστικώτατον εἰς τὴν πρόοδον τῆς Ἑλ-
ληνικῆς παιδείας κρίνεται καὶ ἡ ἐκδοσις φιλολογικῆς τινος
ἐφημερίδος, θέλετε καθυποβάλλει εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς Κυ-
βερνήσεως καὶ τὸ περὶ τούτου σχέδιον καθ' ὃν ἠθέλετε κρίνει
προσφορώτερον τρόπον.

Ἐν Ναυπλίῳ, 22 Σεπτεμβρίου 1832.

Ὁ Γραμματεὺς Ι. ΡΙΖΟΣ.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ἐκ Ναυπλίου, 27 Σεπτεμβρίου.

Τὸ κοινὸν γνωρίζει ἤδη ὅτι αἱ προσπάθειαι τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀντι-
προσώπων τῆς Σ. Συμμαχίας, περὶ βελτιώσεως τῶν κατὰ ξηρὰν ὁρίων τῶν
δύο ἑπικρατειῶν, ἐλαβὼν εὐκαταστάτων πέρας· εἰ παρὰ τῆς Σ. Συμμαχίας,
τῆς Ὑψηλῆς Πόρτας καὶ τῆς Ἑλλάδος διορισθέντες ἐρεθῆται, συνελθόντες ἤδη
τὴν 2 τοῦ λήγοντος εἰς Πρίστιαν, ἤρξαντο αὐθημερὶν τὰς ἐργασίας τῶν ἀπὸ
τῆν δυτικὴν ἀκρὰν τῆς ἐρεθτικῆς γραμμῆς.

Ἀπὸ τὰ κάτωθεν σημειούμενα βιβλία ἐστάλησαν παρὰ
τῆς Γραμματείας τῆς Δημοσίου Παιδείας ἀνὰ τέσσαρα,
πέντε καὶ ἑξ ὅσων εἰς τὰ ἐξῆς Ἀλληλοδιδασκτικὰ Σχο-
λεῖα· Ἀργους σῶματα 57, Γατοῦνης 79, Πύργου (κωμοπό-
λεως Τήνου) 65, Σίφνου 38, Κέας 50, Σχιντορήνης 84,
Ἴου 51, Σωποτοῦ (χωρίου Κκαδρυτών) 50, Ἀμοργοῦ 64.

Ἀλφαβητάρια, Περιλήψεις Παλαιᾶς Διαθήκης, Περιλήψεις
τῆς Νέας, Ἀριθμητικὴ, Χριστιανικῆς διδασκαλίας α', β' καὶ
γ' τμήμα, Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Ἱστορία τῆς Ρώμης, Βίος
τοῦ Πατριάρχου Ἰωσήφ, Βίος τοῦ προφήτου Δανιὴλ, Βοηθὸς
τέκνον, Μικρὸς Φιλόσοφος, Χριστιανικαὶ Θεωρίαι· ἐκ τῶν τοῦ
Ν. Δούκα, Παιδαγωγικὰ, Ἀποθήκη τῶν παιδῶν, Ὁδηγὸς
τῆς Γραμμικῆς Ἱερογραφίας, Νέα Διαθήκη ἐκδοσις Γενεύης,
Ὁδηγὸς Ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου Σαραζίνου, μετὰ φρ.
Κωκκῶν· ἐκ τῶν τοῦ Κομμητᾶ, Παλαιὰ Γεωγραφία,
Νέα, Ἀλφαβητάριον, Ἐκλογάριον, Ὀνομαστικὸν, Χριστι-
ανικὸν, Ἀναγνώστis.

ἕως προχθὲς ἡ ἐφημερίς τοῦ ἀπολύτου κόμματος περιορί-
ζετο νά διασκεδάζῃ τοὺς ἀναγνώστας τῆς μὲ σπερμολογίας
καὶ ἀπροφάσιστα ψεύδη· εἰς ταῦτα προσθέτει τώρα καὶ τὴν
ἀνάγωγον τῆς καπηλικῆς γλώσσης βωμολοχίαν. Μήπως
ἠσθάνθη τὴν γενομένην πρὸς αὐτὴν ἐπίπληξιν, καὶ ἐπῆρε
μέτρον νά κρυκεύῃ τὰ ἀνάρτυτα παρὰ μύθῳ τῆς; ἀλλ' ἡ
βωμολογία ὄχι μόνον ἄρτυμα, ἀλλ' οὐδὲ μαγειρικὸν ἄλας
εἶναι. Διὰ ταύτην οὐτε τὴν ζηλεύομεν, οὐτε τὴν συνερίζομεθα·
τὴν συμπαροῦμεν μάλιστα, ὅτι θέλουσα νά ἀστείευθῇ, παρε-
ξέκλινεν εἰς ἀπρεπεῖς γελοιοποιίας.

Θαυμάζομεν ὅμως πολὺ εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς τὰς
ἀπροσδοκήτους ἐκρήξεις τῆς ἀναμμένης φαντασίας τῆς. Χά-
ρις εἰς τὸν ἀναδρασμὸν τῆς, ἡ Ἀθηνᾶ βλέπει πολιτικῶς
ὀπτασίας μυστηρίων, ἱεροφαντῶν, κατηχημένων, ἀκατηχητῶν
κτλ. Ἄλλος δὲν Κιχῶτης, σκιαμαχεῖ κατ' αὐτῶν μὲ ἀγῶνα
καὶ ζῆλον, καὶ δὲν ἀπελπίζεται νά καταπαλαίσῃ ἀνδρείως τὰ
πολιτικὰ ταῦτα θηρία ἢ δαιμόνια τοῦ ὁράματός τῆς.

Ποῦ εἶναι τὰ σημεῖα, ποῖαι αἱ ἐνδείξεις τῶν μυστηρίων
τῆς Ἀθηνᾶς; Ἐνας Γραμματεὺς, λέγει, ἐπρότεινεν ἀργότερα
τῶν ἄλλων τὴν συνδρομὴν. Ὡραῖα συμπεράσματα! Ὡραϊστέρᾳ
ἀπόδειξις! ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν καὶ τοῦτο δὲν εἶναι εἰμὴ
μνημονικὸν λάθος τῆς Ἀθηνᾶς. Ὁ Γραμματεὺς, πρῶτον
συνυπερασπίσθη μετὰ τῶν λοιπῶν τὴν συνδρομὴν· ἐπειδὴ
ὅμως τὸ ἀπόλυτον κόμμα μὲ τὰς γελοίας καὶ παιδαριώδεις
προφάσεις, τὰς ὁποίας ἀκόμη δὲν ἐκουράσθη νά πλάττῃ,
ἰσχυρογνωμοῦσεν ἀμεταπείστως, ὅτι ἐφοδεῖτο πολὺ περισσό-
τερον τοὺς ἐκ τῆς λέξεως ἐπαπειλουμένους κινδύνους παρὰ
τοὺς ἐκ τοῦ πράγματος, ἐκείνος ἐπρόβαλε τὴν ἀντικατάστασιν
ἄλλων ἰσχυρῶν ἢ ἀναλόγων ὀνομάτων· εἶχεν ἀρά γε ἄδι-
κον ν' ἀποδοκιμάζῃ τὴν λεξιθηρικὴν ἰσχυρογνωμίαν, καὶ νά
προσπαθῇ ν' ἀποφύγῃ τὴν διαίρεσιν τῶν διαφιλονεικούντων
μερῶν;

Ἄν τοῦτο δὲν κατωρθώθῃ, ποῖος εἶναι αἴτιος; τὸ αὐτὸ
ἀπόλυτον κόμμα, τὸ ὅποιον μὲ τὰς γελοίας ὀπτασίας τοῦ
καὶ τώρα ἀκόμη κηρύττει νίκας καὶ θριάμβους, καὶ φοβερίζει
τοὺς μὴ ἀποδεχομένους ὡς λόγους εὐχγγελίου τὰ τῆς φλο-
γωμένης φαντασίας τοῦ ὁράματος.

Εἶναι ἀκόμη ἀστειοτέρα ἡ ὀπτασία τῆς ἀναχωρήσεως τῶν
Ἀντιπρέσβειων, καὶ τοῦ ἐντεῦθεν ἐπαπειλουμένου κινδύνου.
Ἡ Ἀθηνᾶ ἐπρεπε νά ἐνθυμηθῇ, ὅτι ἐκύρᾳσε πρὸ πολλοῦ
τὸν κόσμον μὲ τὰ ἀπροκάλυπτα ψεύδη τῆς· ὥστε καὶ τὴν
ἀλήθειαν ἂν τύχῃ πλέον νά εἰπῇ, κινδυνεύουν νά μὴ τὴν πι-
στεύσουν. Ποῖαν λοιπὴν πίστιν ἐλπίζει νά εὕρῃ εἰς τὸ κοινόν,
ἐπισωρεύουσα ἀκόμη γυμνότερα ψεύδη;

Παραπονεῖται προσέτι πικρὰ, διὰ τὴν ἑνὸς Γραμματεὺς νά
ὀμιλήτῃ ὑπὲρ ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως. Τί θέλει νά
εἰπῇ τοῦτο; ὅτι ὁ Γραμματεὺς εἶναι κακὸς ἄνθρωπος, ἢ μάλλον
κακοῦργος, διότι δὲν κατηγερεῖ, ὅσους ἀπαιτρεφεῖται ἡ Ἀθηνᾶ,
καὶ ἐτόλμησε μάλιστα νά ἔχῃ γνώμην ἐναντίον τῆς ἰδικῆς
τῆς, καὶ νά τὴν ἐκφράσῃ εἰς πλήρη ὀνειδισμὸν μετ' αἰδοῦς
λόγους, ὁ βασιλεὺς δὲν ἔχει δικαίωμα συνδρομῆς εἰς τὴν να-

το καθιστώτων εὐρέθησαν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι δὲν ἠθέλησαν τὴν ὑπερβολὴν· ἀλλ' ὁ ἀληθὴς μέσος ὅρος πρὸ πολλοῦ καθίσταται καταπατημένος! Ὁ Δαλλι-Τολλανδάλος κατηγορήθη ὡς προδότης· ὁ Μιραβώ κατηγορήθη ὡς προδότης· ὁ Βαρνάβας ὁ Βαλλῆς, ὁ Λαφαγέττης κατηγορήθησαν ὡς προδότες· ὁ Ερσινιόδος καὶ ὁ Ρολάνος κατηγορήθησαν ὡς προδότες. Ἡ διαβολὴ δὲν ἔπαυεν εἰμὴ μετὰ τὴν χύσιν τοῦ αἵματος. Ἀλλὰ μήπως εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς τὸ βίαιον κόμμα ἦτον πρὸς ἀριθμὸν καὶ ἰσχυρότατον καθ' ἑαυτό; ὄχι· εἶχεν ὅμως κατ' ὅπιν του αὐτὰ τὰ ἡρεμοῦντα καὶ ἀδρανῆ πλήθη, τὰ ὅποια ἀνέβουν τοὺς ἄλλους νὰ ἐνεργοῦν, καὶ νομίζοντες ὅτι οἱ ὑπερασπίζοντες ἑαυτοὺς καὶ οἱ ἀμυνόμενοι ἔχουσι πάντοτε ἀδικῶν· ἐπὶ κατόπιν του τοὺς μικροψύχους καὶ ἀτόλμους ἐκείνους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι προστίθενται πάντοτε εἰς τὸ κόμμα τῆς βίας, μολοντί τὸ ἀποστρέφονται, διὰ νὰ συγκαλύψωσι τὴν διαβολὴν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν πατριωτισμοῦ ἐνθουσιῶντος· εἶχε κατόπιν του τοὺς δοξομανεῖς, οἱ ὅποιοι ὑποχωροῦσιν εἰς τὰ κόμματα τῆς βίας διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῶν πρὸς ὄφελός των, ἐλπίζοντες ὅτι θέλουν τὰ περιστεῖλαι ἔπειτα· εἶχε κατόπιν του τὴν ραδιουργίαν, τὴν ὀλίγην ἱκανότητά καὶ τὸν φθόνον. Εἶναι πολλοί, οἱ ὅποιοι περυστωμένοι καὶ ὑπερύγκους ἔχοντες ἀντιποιήσεις, δὲν δύνανται νὰ προσέλθωσι καὶ ν' ἀποκτήσωσι φήμην τινα, εἰμὴ γινόμενοι δούλοπρεπεῖς ὁπαδοὶ τῶν κομμάτων. Οἱ Γερωνδῖνοι καὶ αὐτοὶ οἱ συνταγματικοὶ βραδέως πολλὰ ἀπεφάσισαν νὰ διαλύσωσι τὰς σχέσεις των μετὰ τῶν δημογῶν· ἀλλὰ κολακεύοντες τοὺς ὑπὲρ τὸ μέτρον, τοὺς κατέστησαν ἰσχυροὺς· καὶ ἐκ τούτου ἐπήγαγεν ἡ δυστυχία των.

Αὕτη ἄρα ἡ πάλιν καὶ ὁ ἀγὼν τῆς βίας κατὰ τῆς μετριοφροσύνης ἢ τοῦ μέσου ὁροῦ ἄρχισε πάλιν μετὰ τὴν ἡμῶν μετὰ τὴν κατὰ τὸν Ιούλιον μεταβολὴν τῶν καθιστώτων. Ὁ αὐτὸς δρόμος καὶ τώρα ἐξακολουθεῖται. Ὑπερβολὴ κατὰ τὰς ἀρχάς, διαβολὴ κατὰ τὴν ἀτόμωσιν. Ἀς περατηρήσωμεν τί ἀπαιτοῦσαν ἀπὸ τὴν μοναρχίαν τοῦ Ιουλίου. Κατ' ἀρχὰς ἐφαίγοντο τὰ ζητήματα μετριώτατα, ἡ κατάργησις δηλαδὴ τοῦ τιμῆματος τῶν ἐκλογησίων, ἡ ἄρξ ἐλάττωσις τοῦ τιμῆματος τῆς ἐκλογῆς, ἡ μὴ παρέμβολις εἰς τὴν ἐκλογὴν κατ' οὐδέναν τρόπον τῶν ἀξιωματικῶν τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀξιωματικῶν τῆς ἐθνικῆς φρουρᾶς, ἡ κατὰ μικρὸν ἀποβολὴ ὅλων τῶν προνομίων. Τοῦτο, ἔλεγον, ἀπαιτοῦσεν ἡ βασίμχος ἀρχὴ τῆς κατὰ τὸν Ιούλιον μεταβολῆς καὶ τῆς τοῦ λαοῦ κυριαρχίας· ἀλλ' ἀμέσως δυνάμει τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐγέναν ἐξαρνοὶ καὶ τῆς νομιμότητος τοῦ Χάρτου, καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ βασιλέως. Πρὸ πάντων ἀπαιτοῦσαν τοὺς προκαταρκτικοὺς Συλλόγους ὡς λογικὴν συνέπειαν τῆς ἀρχῆς τῆς τοῦ λαοῦ κυριαρχίας! Ἰδοὺ ποῦ ἀπέβη τῶν ἀρχῶν ἡ ὑπερβολή. Ἀς ἴδωμεν τῆς διαβολῆς τὰ ἀποτελέσματα. Ἐδυσωπῆθη τάχα αὕτη τοὺς χαρακτῆρας τοὺς πλέον ἀκηράτους καὶ τοὺς πλέον ἐναρέτους; τοὺς ἐγνώρισε κάμειν χάριν διὰ τὴν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀρτίωσίν των; δὲν ἴδομεν προπηλακισμένους ἀναξιοπαθῶς ἄνδρας, τοὺς ὅποιους ἡ κοινὴ τοῦ ἔθνους ἐγνώρισεν πρότινον μηνῶν ἐκέρυττον ἀνωτέρως ἀπὸ τοὺς Βερνάρδους καὶ τοὺς Βαλλῆς; ἢ τάχα ἡ διαβολὴ ἐπέδρασε αὐτῶν τοῦτον τὸν βετιλέα, ὁ ὅποιος διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ φῶτά του ὡμολογεῖτο πρὸ πολλοῦ καιροῦ ἡ ποθεινὴ ἐλπίς τῆς Γαλλίας;

Δόξα καὶ τιμὴ λοιπὸν εἰς ὅσους μετὰ τὴν τῶσων πικριῶν καὶ τῶσων δυσχερῶν περιστάσεων δὲν παρήκτισαν τὸ σύστημα τοῦ μέσου ὁροῦ! Δόξα καὶ τιμὴ εἰς ὅσους δὲν ἠθέλησαν νὰ συμπλῆξουν συνθήκας μήτε μέγροι λίγροι, ἀλλὰ μηδὲ σιωπῶντες

μετὰ τὸ κόμμα τῆς βίας καὶ τῆς ἀναρχίας! Δόξα καὶ τιμὴ εἰς ὅσους δὲν ὠπισθοπόδησαν μικροψυχῆσαντες πρὸς τὰς ὕβρεις ἢ ἀποδεδιλῆσαντες πρὸς τὰς θανασίμους ἐχθρας, τὰς ὁποίας καθ' ἑαυτῶν προετοίμαζαν. Ἰδοὺ ἀληθινὴ ἀνδρεία· ἀνδρεία ἀρμύζουσα εἰς τοιαύτας περιστάσεις, καὶ σπανία εἰς μεταβολὰς πολιτευμάτων. Οὗτοι διέσωσαν τὴν μοναρχίαν καὶ τὴν Γαλλίαν. Ἐάν οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ἐκτόρθωναν νὰ φέρουν τὴν κατὰ τὸν Ιούλιον μεταβολὴν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κρημοῦ, πρὸ πολλοῦ ἡ μεταβολὴ αὕτη ἤθελε καταδυθῆ εἰς τὴν πλημμύραν τῶν αἱμάτων καὶ εἰς τὸ χάος τῆς ἀταξίας, ἀπαράλλακτα μετὰ ὅσα ἠκολούθησαν εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ 1789. Οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, τὸ πιστεύω, ἤθελαν ἐπιθυμήσει νὰ κρατήσωσι καὶ αὐτοὶ ἔπειτα τὸν ῥόον, καὶ νὰ σταματήσωσι εἰς τὸν μέσον ὅρον· ἀλλὰ ματαίως· διότι, ὅταν τις ἀπαξ ὑπερβῇ τὸν ἀληθινὸν μέσον ὅρον, τότε ἐκὼν ἄκων πρέπει νὰ κινῆται. Ἡ ὑπερβολὴ τῶν ἀρχῶν καὶ ἡ διαβολὴ δὲν περιμένουν εἰμὴ τὸ νὰ ἀνοίξῃ, τις εἰς αὐτὰς τὴν ὁδὸν ὅσον καὶ ἂν εἶναι μικρὰ ἢ εἰσόδος, αὐταὶ διεξέρχονται καυχάζουσαι, καὶ ἐν ῥοπῇ καταπλημμυροῦσιν ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν.

Γραφεῖον τοῦ ἐν Σμύρνῃ Γαλλικοῦ Γενικοῦ Προξενείου.

Πρὸς τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Σαλλαί, ἱππία πολλῶν ταγμάτων, Γενικὸν Προξενὸν τῆς Γαλλίας εἰς Σμύρνην, κτλ.

Κύριε Γενικὲ Πρόξενε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς φανερώσω ὅτι ὁ Κύριος Γάσπαρος Βαζαῖος καὶ ἐγὼ ἡμεῖς προλαβόντως ἀμφοτέρω κύριοι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἑρικού, ὁ ἅγιος Νικίλαος, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐπραγματεύθημεν συμφώνως εἰς Σύραν διάφορα δάνεια διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πλοίου· τὰ δάνεια αὐτὰ συμποσῶνται εἰς 26 εἰκοσάρια χρεωστούμενα εἰς τοὺς Κυρίους Γκιρνάκην Βολίκαν καὶ Παντελῆν Στεφανάκην ἐμπόρους εἰς Σύραν, 131 τάλληρα χρεωστούμενα εἰς τὸν Κύριον Φραγκίσκιν Γεωργαντόπουλον ἐμπόρον ὁμοίως εἰς Σύραν, 21 τάλληρα χρεωστούμενα εἰς τὸν ἴδιον Γεωργαντόπουλον. Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπίδοσις τῶν χρεῶν τούτων, ἐτέθη εἰς ὑποθήκην τὸ ῥηθὲν πλοῖον· καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐπώλησα τὸ μερίδιόν μου εἰς τὸν πλοίαρχον Γάσπαρον Βαζαῖον, αὐτὸς ἀνέλαβεν ὅλην τὴν περὶ τούτου εὐθύνην, καθὼς συνάγεται ἀπὸ τὴν γενηθεῖσαν εἰς τὸ γραφεῖόν σας πρᾶξιν τὴν 10 τοῦ ἐνεστῶτος· ἀλλὰ τώρα, ἐνῶς ὁ πλοίαρχος Γάσπαρος Βαζαῖος ἐγένινεν ἄφαντος, τὸ δὲ πλοῖόν του κατεσχέθη, ἔρχομαι νὰ τὰς παρακαλέσω, Κύριε Πρόξενε, καὶ ἐπ' ὀνόματί μου καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν δανειστῶν τοῦ πλοίου, νὰ διατάξετε νὰ ἐλθῇ ταῦτα ὑπὲρ μεσέγγυον, καὶ νὰ ἀναβάλετε πᾶν μέτρον ὀριστικόν, ἕως οὗ οἱ ῥηθέντες δανεισταὶ νὰ διορίσωσι εἰς Σμύρνην ἐπιτροπὴν των, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἑρικού, ὁ ἅγιος Νικίλαος, ἀπικιτήσεις των. Ὑποστημενῶμαι κτλ.

Ἐν Σμύρνῃ τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1831.

Κωνσταντῖνος Ἀποστόλης Παπαματθαῖος.

Ἡμεῖς, Γενικὸς πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν Σμύρνῃ, κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὅψιν τὴν ἀνωτέρω αἴτησιν καὶ ἐγκρίνοντες αὐτὴν διατάττομεν νὰ ἐνεργηθῇ τὸ αἰτούμενον μεσέγγυον, ὁ δὲ ἀναφερόμενος χρεωστὴς νὰ λάβῃ, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς σήμερον, ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ὥστε οἱ ἐν Σύρῃ δανεισταὶ νὰ παρῶσι τὰς αἰτήσεις των.

Ἐν Σμύρνῃ, τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1832.

Ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Γαλλίας

Ἀλέξανδρος Σαλλαί

ἐναντίους μας με τὴν συνήθη των εὐλικρίνειαν, ὅτι δὲν ἔχοντες ἀρχάς, καθὼς ἄλλοτε μᾶς ἐπρόσβαψαν ὅτι στερούμεθα λογικότητος, λέγομεν μολταῦτα ὅτι πᾶσα ὑποιαδήποτε ἐργασία εἶναι ἐν αὐτῇ συνέπειαν τινὰ ἀλλόκοτον, καὶ τοῦτο διὰ τὸ ἀπλούστατον λόγον, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ συμβιβασθῶσι δύο ἀντίθετα ἀντικείμενα, αἱ ἀρχαί, καὶ οἱ ἄνθρωποι, εἰς τοὺς ὁποίους αὐταὶ ἐφαρμόζονται. Αἱ ἀρχαὶ εἶναι ἀφρημέναι, ἀμετακίνητοι, χωρὶς ζώην, καὶ χωρὶς πάθος· οἱ ἄνθρωποι ὑποκινούμενοι εἰς πάθη, εἰς μεταβολάς, ἄγονται καὶ φέρονται ἄλλοτε ἀλλοῦ ἀπὸ τὰς χρεῖας των, τὰς προλήψεις των, τὰς συνήθειάς των καὶ τὰς ἀστάσις των. Ἡ κατὰ τῶν ἀτόμων διαβολὴ· διότι ἅμα μεταβολὴ τῆς πολιτικῆς ὑπερβῇ τὰ εὐλογημένα ὅρια, τότε ὁ ὄχλος, ὅστις συγκινεῖται χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνεται, εἶναι εὐδιάθετος εἰς τὸ νὰ θεωρῇ τοὺς ἐμμένοντάς εἰς τὰς πρώτας των δοξασίας ὡς λειποτάκτας καὶ προδότας.

Ὡς παρατηρήσωμεν μίαν στιγμήν τὰς περιπετείας τῆς πρώτης πολιτικῆς μας μεταβολῆς. Οποῖοι ἄνδρες ἦσαν οἱ συνιστῶντες τότε τὸν Συντακτικὸν Σύνλογον! με πόσα καὶ θαυμάσια πλεονεκτήματα ἦσαν προικισμένοι! ὁποίους εὐγενεῖς εἶχον στοχασμούς, καὶ πόσον ἀκριβῆ καὶ διακαῆ ἔρωτα τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐλευθερίας! Τί ἐζητεῖ ὁ Συντακτικὸς οὗτος Σύνλογος; Νὰ καταβάλλῃ τὴν μοναρχίαν; ὄχι βέβαια. Οὐδεὶς εὐφρονὼν δὲν τὸ ἠθέλεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς κατὰ τὸ 1789. Ἀλλὰ περὶ τίνο; ἦτον ὁ λόγος; περὶ περιορισμοῦ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας. Τί διηκνότερον, τί φρονιμώτερον παρὰ τοῦτο; Ἡ κραυγὴ αὕτη ἀντηχοῦσεν εἰς ὅλην τὴν Γαλλίαν. Ὁ Συντακτικὸς ὅμως Σύνλογος ἄγαν προκατειλημμένος ἀπὸ τοῦ δεσποτισμοῦ τὰς ἀναμνήσεις, καταβάλλων ὅλας του τὰς φροντίδας εἰς τὸ νὰ χαλινώσῃ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν, μὴ ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν, μὴδὲ φοβούμενος παρὰ τὰς καταχρήσεις αὐτῆς τῆς ἐξουσίας, ἐξετραχηλίσθη τάχιστα μακρὰν ἀπὸ τὸν σκοπὸν του. Ἐνῷ ἡ βασιλικὴ ἐξουσία ἦτον χερσὶ πόδαρ δεσμευμένη, αὐτὸς περιέτριψεν ἐπὶ μᾶλλον τὰ δεσμά της. Οἱ νοσημονέστεροι ἄνδρες τοῦ Συλλόγου τούτου ἀκούοντες τὸν ἀπειλητικὸν θόρυβον τῆς ὀχλαγωγίας αὐξανόμενον καὶ πλησιάζοντα καθημέραν, κατήντησαν τέλος πάντων νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀπάτην των· ἀλλὰ πολλὰ βραδέως. Ἡ χωρὶς ἐλπίδα καρποῦ τινος ἀναθεώρησις τοῦ συντάγματος δὲν συνετέλεσεν εἰμὴ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ προφανεστέρας τὰς ἐλλείψεις του, καὶ νὰ ἐπιταχίῃ τὴν πτώσιν του. Ἡ βασιλικὴ δύναμις, ἀντὶ τοῦ νὰ περιορισθῇ, ἐμνηδενίσθη. Τὸ νομοθετικὸν μετὰ ταῦτα σῶμα μόλις ἔκαμε μικράν τινα πρόδον, καὶ τὴν ἐξευτέλισε. Τί πλέον τῷ ἔμεινε νὰ πράξῃ; νὰ φρονεύτῃ τὸν βασιλέα, καὶ νὰ προκηρύξῃ τὴν δημοκρατίαν· καὶ τὸ Συμβατήριον (Convention) ἐπιφορτίσθη αὐτὸ τὸ ἔργον. Τίς ἦτον ἐξ ἀρχῆς ὁ σκοπός; ὁ περιορισμὸς τῆς βασιλείας. Ἀλλὰ ποῦ ἀπέβη; εἰς τὴν κατάλυσίν της. Καὶ τῶντι διὰ νὰ ἐξαλειφθῶσι αἱ καταχρήσεις ἐνὸς πολιτεύματος, τὸ εὐλογώτερον καὶ ἀπλούστερον εἶναι ἡ κατάργησις αὐτοῦ τούτου τοῦ πολιτεύματος. Καὶ οἱ πλέον παχυλοὶ νῆες καταλχυμάνουσι κάλλιστα τὸ μέσον τοῦτο, ἐνῷ πολλὰ ὀλίγον αἰσθάνονται διὰ ποίων πολιτικῶν προφυλάξεων διατηρεῖται ἐν πολιτεία, ὅταν βαθμηδὸν βελτιώνεται. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ λεγόμενον ὁ ἄριστος μέσος ὅρος, καὶ ἡ ἀπογὰ τῶν ὑπερβασίων.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων ἀρχῶν, ὅσας ἐπροκήρυξεν ὁ Συντακτικὸς Σύνλογος, ὑπάρχει μία ἀναντίρρητος βέβαια· ἀλλ' αὐτὴ κατήντησε νὰ γινῇ ὄργανον ὀλέθρων καὶ αἱματοχυσίας εἰς τὴν πρώτην μας ἐπανάστασιν. Τίς ἦτον ἡ ἀρχὴ αὕτη; ἡ κυριαρχία τοῦ λαοῦ! Αὐτὴν τὴν ἀρχὴν οἱ μὲν ἀληθινοὶ πατριῶται καὶ τὰ πεφωτισμένα μέλη τοῦ Συντακτικοῦ Συλ-

λόγου ἐξηγοῦσαν, ὡς σημαίνουσιν ὅτι οἱ λαοὶ δὲν ἀνηκόον εἰς οὐδέν, ἀλλ' εἰς ἑαυτοὺς, ὅτι ἔχουν φυσικὰ καὶ ἐναρτάρετα δίκαια, ὅτι ἡ θεία πρόνοια δὲν ἐπροσκόλλησεν ἀμεταθέτως τὴν τύχην τῶν ἐθνῶν εἰς μίαν κλάσιν ἀνθρώπων, εἰς μίαν γενεάν, εἰς ἓνα ὁποιοῦνδήποτε τύπον κυβερνήσεως ἐπὶ ἐνός ἐκπληροῦν τὸν πρὸς ὃν ὅρον των, δηλ. τὸ γενικὸν ὄφελος. Ἐπ' αὐτῶν τῶν βάσεων ἦτον θεμελιωμένη ἡ εὐγλωττος διαμαρτύρησις τοῦ Γαλλικοῦ ἐθνους, ὅταν ἐλευθερώθη τέλος πάντων κατὰ τῆς παλαιᾶς Φεουδικῆς δουλείας, καὶ ἐναντίον εἰς τὸ νεώτερον δόγμα τοῦ θείου δικαίου τῆς ἀπολύτου μοναρχίας. Ἀλλὰ καὶ τότε καθὼς καὶ ἄλλοτε ὁ Συντακτικὸς Σύνλογος, μεθυσιμένος ἀπὸ αὐτῆς τοῦ τῆς ἀρχῆς, δὲν ἐφρόντισεν ἀρκετὰ νὰ διαγράψῃ τὰ ὅρια των. Ὁ λαὸς εἶναι κυρίαρχος! εἶναι ἄρα ἀνώτερος τῶν ἀντιπρόσωπῶν των αὐτὸν Συλλόγων, ἀνώτερος τοῦ κυβερνῶντος αὐτὸν βασιλέως, ἀνώτερος τῶν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι τὸν κρίνουσι καὶ τὸν διοικοῦσιν, εἶναι τέλος πάντων καὶ τῶν νόμων αὐτῶν ἀνώτερος! Ὁ λαὸς εἶναι κυρίαρχος! ἄρα πᾶν ὅ,τι θέλει, εἶναι δίκαιον καὶ φρόνιμον, ἄρα ὅστις τὸν ἐναντιοῦται, γίνεται ἐνοχὸς ἐγκλήματος καθοσιώσεως, καὶ ἄξιος θανάτου. Ὁ λαὸς εἶναι κυρίαρχος! ἄρα κανεὶς κανὼν, κανεὶς χαλινὸς δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν του· ἄρα πρέπει νὰ συγκληθῇ ὁλόκληρος εἰς τὰς ἐθνικὰς συνέλευσεις, διὰ νὰ διασαφῇ τὴν ὑψηλὴν του καὶ ἀδιακώλυτον θέλησιν· ἄρα ἀνάγκη νὰ ἀνοιχθῶσι δι' αὐτὸν πάντοτε ἡ δημοκρατικὴ καὶ βήματα· ἄρα ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπαναστῇ, ὅσκις θελήτῃ, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὸ δίκαιόν του μετὰ τὰς ἰδίους του χεῖρας. Ἰδοὺ πῶς ἀπὸ μίαν ἀρχὴν φύσει ἀναντίρρητον, πῶς ἀπὸ μίαν αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσιν ἀληθεῖαν, ἐξώκειλαν τυχέως εἰς τὴν τρομερώτεραν ὑπέρποτέ ἄλλοτε ἀναρχίαν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἀλλόκοτον σύνταγμα τοῦ 1793, τὸ ὁποῖον ἡ κοινωβεντιανὴ ἐκχύψεν ἐμφορῶς τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του.

Ἀρκετὰ ὁμιλήσαμεν περὶ τῶν ὧν ἀνάγονται εἰς τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀρχῶν· καιρὸς ἤδη νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς διαβολῆς. Αὕτη ἐξάδισε παρὰλλήλως μετὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀρχῶν ἐναντίον τῶν πλέον ἐναρέτων καὶ εἰς τὴν πατρίδα ἀφωσιωμένων ἀνδρῶν. Καθόσον ἡ ἐπανάστασις ἐπρόχωρῶσε, τίσον ἄφινεν ὀπισθὲν της πίπτοντα ποτὲ μὲν τὸν ἓνα, ποτὲ δὲ τὸν ἄλλον, γινομένους ἐρμῶν τῆς διαβολῆς. Τὸ δημοτικὸν τοῦ Νεκέρου, τοῦ Αἰλλί-Τολλάνδάλου καὶ τοῦ Μουνιέρου δὲν διήρκεσε ποτὶς. Ὅσοι ἐπρότειναν σύστασιν δύο βουλευτηρίων, αὐτοὶ ἐθυσιάσθησαν οἱ πρῶτοι. Ὁ Μιράβώ ἠθέλει φυλακισθῇ, ἐν δὲν ἐπρολάμβανεν ὁ θάνατος· τὸ πτώμα του ἐμελλε νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Καὶ ὁ πόμονῃ, ἐν ὃ Μιράβώ ἐμελλε νὰ πᾶθῃ τοιαῦτα, διότι εἶχε μὲν ὑψηλὰς πολιτικὰς θεωρίας, ἀλλ' ἦτον καὶ δούλος πάθῶν βδ' παρωτάτων. Ἀλλ' ὁ Βαλλῆς, ὁ Βαρνάβας, ὁ Λαφαγέττης! τίνες παρ' αὐτοὺς πατριῶται εὐλικρινέστεροι καὶ θερμότεροι ζηλωταὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἐλευθερίας, μολονότι δὲν ἦσαν ἐλεύθεροι ἀπὸ μικρῆς σφαλερᾶς ιδέας; Ἐρθάνε τις νὰ πρεσβεύῃ τὸ σύνταγμα τοῦ 1791, καὶ ἐνομιζέτο προδότης. Κατ' ἀρχὰς οἱ Γιρονδῖνοι εἶχαν τὴν εὐνοίαν τοῦ δήμου, ἀλλ' ἡ διαβολὴ καὶ ἡ ἔχθρα τοὺς ἐπρόσμεναν εἰς τὰς θύρας τοῦ Συμβατηρίου. Ὁ Βεργνιάδος, ὁ Πετίων, ὁ Βυζότος, ὁ Βερβάρ-ϋξος, αὐτοὶ οἱ θανάσιμοι ἐχθροὶ τῆς ἐπανάστασις, αὐτοὶ οἱ πατριῶται τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, τοὺς ὁποίους, μέχρι τῆς 10 Αὐγούστου οἱ δημοκρατικοὶ σεμνυνόμενοι ἀντιθέτον εἰς τοὺς πατριώτας τοῦ Συντακτικοῦ Συλλόγου, ἐπεσάν καὶ αὐτοὶ θύματα, περιέπεσαν καὶ αὐτοὶ εἰς ἀσυγχώρητον ἐγκλημα, τὸν ἄριστον μέσον ὅρον! Ἐκάστη ἐποχὴ τῆς ἐπανάστασις εἶχε τὸν μέσον ὅρον της· διότι εἰς ἐκάστην ἐποχὴν τῆς μεταβολῆς